
**OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
SECȚIUNEA A**

Etapa locală, 16 februarie 2019

Clasa a X-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu 0 puncte.**
- **Timpul de lucru: 3 ore.**
- **Total: 100 de puncte.**

Citește cu atenție textele de mai jos:

A. "Valea se strâmta mereu. Dealurile se apropiau, creșteau, își îndreptau șalele înverzite de păduri, clătinându-se agale ca niște uriași bătrâni ce înfruntă bătrânețea. Someșul fugea printre picioarele lor, rostogolindu-se peste bolovanii din cale, mugind parcă l-ar fi alungat o arătare spăimântătoare.

Trenul sufla din ce în ce mai greu, pârlăia din toate încheieturile, trecea mereu de pe un țărm pe celălalt, încercând să-și ușureze sușul. De uruitul roților clocoteau codrii, iar fumul negru, care gâlgâia tot mai furtunos din coșul mașinii, se întindea peste copacii speriați, agățându-se prin crengi și acoperind fața soarelui, ca un văl de doliu.

Era atât de groasă căldura în vagoane, că storcea brazde de sudori pe obrajii călătorilor care se înghesuiau resemnați, schimbând foarte rar câte-o vorbă leneșă, uitându-se unii la alții cu ochi istoviți și ferindu-se parcă înadins de lumina ce se legăna în ferestrele murdare și sparte ca de ceva sugrumător... Simțeam cum toropeala dimprejur căuta să mă ispitească, să-mi pipăie inima și să-mi înăbușe bucuria. Acuma însă sufletul meu era în stare să zdrobească orice amenințări. Atât era de plin de speranțe...

După treizeci de ani de zbuciumări deșarte, mă întorceam acolo de unde pornisem în lume. Căutasem fericirea prin toate colțurile pământului și nicăiri n-o găsisem. Nici în zgomotul orașelor, nici în iubirea oamenilor și nici chiar în inima mea. Cu cât o râvneam mai însetat, cu atât ea se ascundea mai adânc. Și viața mă gonea întruna, mă umilea, îmi reteza aripile... Apoi îndrăzneala m-a părăsit. Ochii mei nu mai priveau înainte; înfricoșați de întunerecul nepătruns, se întorceau tot mai des înapoi. Amintirea mă îmbrățișa înfrigurată, îmi dezvălea clipe care au trăit odinioară, îmbrăcate în vestminte lucitoare, mă ademenea într-o lume uitată, unde viața e un vis și sufletul nu cunoaște durerea...

Îmbulzit într-un colț al compartimentului, îmi venea în fiecare minut să strig în gura mare că trecem pe pământul făgăduinții. Priveliștile îmi spuneau că ne apropiem, îmi zâmbeau ca unui tovarăș pierdut și regăsit. Din când în când, numai câte-o remușcare mă mustra c-am întârziat atâta amar de vreme. Mă feream însă cu blândețea unui păcătos care-și ispășește vina, recunoscând-o. Și sufletul îmi tremura în așteptarea sărutării fericirii.

„Un ceas măcar să re trăiesc farmecul de odinioară, o singură clipă!...”

Râpele, stâncile, copacii, chiar soarele, care-mi dogorea cumplit obrajii, mi se păreau mai frumoase ca aiurea. Mă miram cum puteam sta nepăsători ceilalți oameni, și-i compătimeam. Buzele mele șopteau mereu „uite, uite”, dar atât de domol, că numai sufletul meu auzea glasul. Îmi dădeam seama că înflăcărarea mea ar putea părea ridicolă celor ce și-au încuiat în geamantane inimile, precum de râs mi s-ar fi părut și mie acum câteva zile omul care ar alerga să găsească fericirea trecută într-un sat pierdut pe Valea Someșului.

Cu cât mă apropiam de Vărarea, cu atât emoția mă copleșea mai mult. Silit să-mi stăpânesc izbucnirile, mă închideam tot mai bine în coaja sufletului meu, ca într-un cuib cald și ferit de primejdiiile nimicii. Pe când trenul suia greu printre coastele sălbatece, gândul meu cobora lin în lumea amintirii. Mă simțeam din ce în ce mai mititel și mai mulțumit.

Vremea și locurile se îmbinau într-o ceață trandafirie, în care oamenii și lucrurile apar și dispar ca niște arătări din basme sau ca niște crâmpoale de visuri...

Uite Vărarea... Din vârful Măgurii, soarele o privește ca un ochi de foc, ocrotitor. Lumina aurie o mângăie și o leagănă... Șoseaua o taie în două, nesfârșită, iar Someșul o spală ca pe un copil răsfățat... Și totuși, cât e de mare! Nici cu închipuirea n-o poți cuprinde. Dincolo de apă, doar să ieși din sat, și îndată pășești în împărăția zmeilor... De câte ori ne avântăm până-n capul satului din jos, [...] mama ne așteaptă cu nuiaua... Mai bine să ne jucăm în fața casei noastre, în șanț, să nu ne calce căruțele... Dumitru Bocșa, Constantin Partenie! Stați! Mihoc, du-te și cheamă pe Iulian și pe Vichentie și pe Octavian! [...] Dugheana Dihorului... în fereastră, mulțime de borcane pline de bomboane în toate culorile... Dihorul șade în prag, pe un scaun cu pernă rotundă de piele lucioasă, încruntă mereu din sprâncene... În poartă se ivește Boroiu, un flăcău umeros, înalt, cu fața bălaie și zâmbitoare. Slujește la Dihorul și e cel mai tare om din sat. Ni-e foarte drag, pentru că ne povestește câte năzdrăvănii și mai ales pentru că e meșter mare în tot soiul de jucării. El ne-a făcut puștile de lemn cu care am pornit o vânătoare strașnică deunăzi prin grădina noastră de zarzavaturi, până ce a prins de veste tata și ne-a luat la goană... Tata se arată totdeauna foarte sever, nu râde niciodată cu copiii și e învățător. Noi am înțeles însă de mult că strășnicia dumnealui trebuie să fie prefăcută."

(Liviu Rebreanu, *Cuibul visurilor*)

B. "În acea primă duminică a lunii octombrie, Sabina învăța gara. Venise o noapte întreagă cu trenul, iar fața ei reflectată în geam, puțin alungită, cu pleoape albastre de la fard, cu părul blond-roșcat zgâriindu-i jacheta de blugi, plutise, ca un abțibild, peste numeroase așezări licăritoare. Primele blocuri apăruseră sub cer ca niște cartoane. La fel i se păruseră și cu trei săptămâni în urmă, când dăduse examenul de admitere. Zorii alunecau peste murdăria ivită de-a lungul liniei ferate. Sticle sparte, străvechi pungi de plastic, hârtii măcinate de umezeală. După podurile periferiei și casele minuscule, Bucureștiul se deștepta în scrâșnetul șinelor de cale ferată. Pe-un capăt de peron, câțiva copii ai străzii. [...].

- Își lipiseră plasticul de față și zâmbeau cu chipuri ca de bătrâni, avea să spună mai târziu Sabina. La șapte-opt ani ridurile le brăzdau fruntea. Dar eu eram fericită, cu un alt București în minte. Eram singură, nu cunoșteam pe nimeni, nu aveam niciun număr de telefon la care să sun. A doua zi începeau cursurile și trebuia să mă descurc. Pentru cei din anul întâi nu se găseau locuri în căminele studentești.

Persoanele se revărsau spre un fel de hală uriașă, susținută de un schelet metalic. Într-o parte a acestuia se aflau casele de bilete și sălile de așteptare. Pe latura cealaltă se găseau două chioșcuri de ziare și câteva înșălări de tablă de unde se puteau cumpăra sendvișuri și merdenele, apă minerală și cola la sticlă de sfert. De sub șapca bleumarin, Sabina vedea lumea ca pe-un desen de copil cu linii strâmbe și spații necolorate. Trebuia să-și ia inima-n dinți, să contureze formele clar, să se opintească spre ghișee străine, să găsească locul pentru bagaje. Apoi să facă rost de anunțurile imobiliare.

În timp ce se îndrepta cu teancul de ziare spre sala de așteptare, un vlăjgan tuciuriu o întrebă dacă n-o aranjează o excursie-n Turcia. „Mai avem locuri. Nu încercați, domnișoară?” [...]

Sabina avea altceva de făcut. Se așeză printre călătorii amorțiți și începu să citească. Anunțurile creșteau unele sub altele, nenumărate: vânzări, cumpărări, apartamente, terenuri, schimburi, închirieri, toate cu un text de-o șchioapă, trecând de pe foaie pe podul palmei, pe degetele cu unghii lăcuite sau pe-un petec de hârtie unde, foarte rar, fata mângălea numere de telefon. Titan, Colentina, Panduri, Berceni, Grozăvești... [...]"

(Ioana Nicolaie, *O pasăre pe sârmă*)

Subiectul I

30 de puncte

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare din următoarele cerințe referitoare la cele două texte-suport:

1. Ilustrează un rol al incipitului, în fiecare dintre textele citate. **6 puncte**
2. Precizează tipul de perspectivă narativă identificată în fiecare dintre textele citate. **6 puncte**
3. Prezintă două modalități de caracterizare a personajului din primul text, ilustrându-le prin două exemple semnificative. **6 puncte**
4. Explică rolul utilizării descrierii în cele două texte-suport. **6 puncte**
5. Comentează următoarea secvență din text, evidențiind semnificația acesteia:

"Pe când trenul suia greu printre coastele sălbatece, gândul meu cobora lin în lumea amintirii. Mă simțeam din ce în ce mai mititel și mai mulțumit. Vremea și locurile se îmbinau într-o ceață trandafirie, în care oamenii și lucrurile apar și dispar ca niște arătări din basme sau ca niște crâmpeie de visuri..."

6 puncte

Notă! Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Subiectul al II-lea

35 de puncte

Imaginează-ți că ești Sabina, personajul din fragmentul extras din romanul *O pasăre pe sârmă* de Ioana Nicolae. Redactează un text de 150 – 300 de cuvinte, ce urmează să fie postat pe blogul tău, în care să povestești o întâmplare trăită în încercarea de a cunoaște marele oraș.

Notă! Pentru conținutul textului vei primi 25 de puncte, iar pentru redactarea textului vei primi 10 puncte (organizarea ideilor în scris – 2 puncte; abilități de utilizare a convențiilor specifice tipului de text – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia și punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct, respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul tău trebuie să respecte limitele de cuvinte indicate și să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea

35 de puncte

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte despre *călătoria ca mijloc de redescoperire de sine și formare a personalității*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiențele tale culturale (literatură, arte plastice, muzică, cinematografie etc.).

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/ a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/ sinteza*.

Notă! Pentru conținutul textului vei primi 25 de puncte, iar pentru redactarea textului vei primi 10 puncte (organizarea ideilor în scris – 2 puncte; abilități de utilizare a convențiilor specifice tipului de text – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia și punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul tău trebuie să respecte limitele de cuvinte indicate și să dezvolte subiectul propus.